

הלכות שבת פרק יא

פרק יא

השוחט עד המשרטט [8 מלאכות]

[כט] השוחט

אב מלאכה

א.

השוחט חייב.

מענין המלאכה

ולא שוחט בלבד, אלא כל הנוטל נשמה לאחד מכל מיני חיה ובהמה ועוף ודג ושרץ, בין בשחיטה בין בנחירה בין בהכיה - חייב.

תולדות שוחט

החונק את החי עד שימות - הרי זה תולדת שוחט.
לפיכך אם העלה דג מספל של מים והניחו עד שמת - חייב משום חונק.
ולא עד שימות, אלא כיון שיבש בו כסלע בין סנפיריו - חייב, שעדיין אינו יכול לחיות.
הושיט ידו למעי הבהמה ודלדל עובר שבמעיה - חייב:

ב.

רמשים שהן פרים ורבים מזכר ונקבה, או נהוין מן העפר כמו הפרעושין -
ההורג אותן חייב כהורג בהמה וחיה.

אבל רמשים שהוייתן מן הגללים ומן הפירות שהבאישו וכיוצא בהן, כגון
תולעים של בשר ותולעים שבתוך הקטניות - ההורגן פטור:

ג.

כניב

המפלא כליו בשבת - מולל את הכינים וזורקן.
ומותר להרוג את הכינים בשבת, מפני שהן מן הזיעה:

ד.

חיה ורמש שהן נושכין וממיתין ודאי -

- כגון זבוב שבמצרים,

- וצרעה שבנינוה,

- ועקרב שבהדיב,

- ונחש שבארץ ישראל,

- וכלב שוטה בכל מקום,

- מותר להרגן בשבת כשייראו.

ושאר כל המזיקין,

- אם היו רצין אחריו - מותר להרגן,

- ואם היו יושבין במקומן או בורחין מלפניו - אסור להרגן.

- ואם דרסן לפי תומו בשעת הילוכו והרגן - מותר:

[ל, לא, לב] המפשיט, המעבד, המוחק

ה.
מפשיט

המפשיט מן העור כדי לעשות קמיע - חייב.

מעבד

וכן, המעבד מן העור כדי לעשות קמיע - חייב.

ואחד המעבד ואחד המולח, שהמליחה מין עיבוד היא.
ואין עיבוד באכלין.

מוחק

וכן, המוחק מן העור כדי לעשות קמיע - חייב.

ואי זה הוא מוחק? זה המעביר השיער או הצמר מעל העור אחר מיתה עד
שיחליק פני העור:

תולדות

1.
תולדת מפשיט

המפרק דוכססטוס מעל הקלף - הרי זה תולדת מפשיט וחייב.

תולדת מעבד

הדורס על העור ברגלו עד שיתקשה, או המרככו בידו ומושכו ומשוה אותו
כדרך שהרצענין עושין, הרי זה תולדת מעבד וחייב.

תולדת מוחק

המורט נוצה מן האברה - הרי זה תולדת מוחק וחייב.

וכן, הממרח רטייה כל שהוא, או שעוה או זפת וכיוצא בהן מדברים
המתמרחין, עד שיחליק פנים - חייב משום מוחק.

וכן, השף בידו על העור המתוח בין העמודים - חייב משום מוחק:

אב המלאכה

[לג] מחתך